

ทำสัญญาแฟรนไชส์กันอย่างไร

ทุกคนที่คิดจะขายแฟรนไชส์ สิ่งแรกที่นึกถึงก็คือ อยากจะได้สัญญาแฟรนไชส์ เพื่อที่จะขายแฟรนไชส์ได้ทันที แต่ไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นอย่างไรและในสัญญาระหว่างกันนั้น ควรพูดถึงเรื่องอะไรกันบ้าง ซึ่งในเรื่องนี้จะมีคำตอบ...

แตกต่างกัน ลักษณะที่เราทำผิดกันเสมอคือ ความต้องการหาสัญญามาเข็นตอกัน ก่อนที่จะมีระบบแฟรนไชส์ เสียอีก ซึ่งที่จริงแล้วสัญญาจะเป็นเรื่องที่หลังสุด ในการเตรียมระบบแฟรนไชส์ คุณควรมีระบบงานแล้ว มีคุ้มครองทรัพย์สิน เรียบร้อยแล้ว

อย่างไรก็ตาม มีผู้ที่ต้องการจะรู้ในเรื่องนี้เป็นจำนวนมาก จึงให้ข้อแนะนำเป็นไกด์ไลน์ เพื่อให้ผู้กำลังจะทำแฟรนไชส์อยู่ หรือคิดว่าในอนาคต ใช้เป็นแนวทางของสัญญาแฟรนไชส์

วิธีการทำสัญญา

หน้าที่สัญญา จะเป็นงานของนักกฎหมายทนายความเป็นคนทำ เป็นคนร่าง ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้จะทราบดีว่า ว่าเรื่องใด ข้อความใดในสัญญา ใช้บังคับตามกฎหมายได้ ข้อสัญญาใดบังคับไม่ได้ และทนายความแต่ละคนก็อาจจะมีประสบการณ์ ในการร่างสัญญาที่ตนเองคุณละอย่าง ดังนั้นผู้ประกอบการที่ขายแฟรนไชส์จะต้องเป็นผู้ให้แนวทางกับทนายความว่าต้องการให้สัญญาแฟรนไชส์ บังคับใช้ในเรื่องอะไรบ้าง แต่ปัญหาของทุกคนจะตอบเหมือนกัน คือ “ไม่ทราบเหมือนกันว่า ควรจะมีเรื่องอะไรอยู่ในสัญญา”

รูปแบบสัญญาแฟรนไชส์นี้เป็นข้อแนะนำจากทนายความของบริษัท เบเคอร์ แอนด์ แมคเคนซี ที่จะนำมาปรับ และพูดถึงที่ละเอียด เฟื่องฟ่ายให้มีความเข้าใจง่ายขึ้น

การให้สิทธิ์

ในการขายแฟรนไชส์ คือการอนุญาตให้ใช้สิทธิ์ต่างๆ ซึ่งก่อนที่คุณจะทำสัญญาเรื่องแฟรนไชส์ คุณจะต้องคิดว่าคุณมีสิทธิ์ หรือทรัพย์สินใดบ้างที่จะต้องให้แก่ผู้ซื้อแฟรนไชส์ไปด้วย เช่น

- เครื่องหมายการค้า เป็นสิ่งที่แบรนด์ที่คุณจะต้องมีข้อผูกพันที่จะต้องกล่าวถึงในสัญญา คุณจะต้องอนุญาตให้ผู้ซื้อแฟรนไชส์ของคุณใช้เครื่องหมายโดยโกร่งคุณ แค่ไหน และอย่างไร

- ใบเซ็นส์ คือสิทธิ์ประโยชน์ที่ใช้เป็นผลในทางการค้าได้ เช่น เครื่องหมายการค้า ข้อมูลการค้า ที่ใช้เพื่อดำเนินธุรกิจนั้น คุณมีอยู่หรือไม่ ซึ่งก็เป็นสิ่งที่ต้องพูดถึง และอนุญาตให้ใช้ได้เซ็นส์ที่คุณมี

- ผลิตภัณฑ์ คุณอาจจะมีสินค้าที่ให้ผู้ซื้อของคุณ เป็นผู้แทนจำหน่ายด้วย นี่ก็เป็นสิทธิ์อีกอย่างหนึ่งที่คุณจะต้องพูดถึงไว้ในสัญญา ว่าคุณจะให้แฟรนไชส์ของคุณเป็นตัวแทนขายสินค้าของคุณในระดับใด

การแต่งตั้ง

คือ การกำหนดสถานที่ที่คุณจะให้แก่แฟรนไชส์ของคุณ ที่ในสัญญา ก็จะมีระบุว่า คุณจะอนุญาตให้ผู้ซื้อแฟรนไชส์ได้รับสิทธิ์การดำเนินธุรกิจ สิทธิ์ใช้ทรัพย์สินทางปัญญา หรือการขายสินค้า ในสถานที่ใด ก็ตามได้ เนื่องจาก อย่างไร ซึ่งคุณต้องคิดก่อน และกำหนดเอาไว้ในสัญญา

ประเภทของการได้รับสิทธิ์

ผู้ที่ซื้อแฟรนไชส์ของคุณจะได้รับสิทธิ์รูปแบบไหน เป็นสิทธิ์ได้เพียงรายเดียวในประเทศไทย หรือได้สิทธิ์ในภูมิภาค หรือได้สิทธิ์จำกัดแค่ในห้าง เป็นต้น

ซึ่งในสัญญา ควรจะต้องมีการระบุว่าแฟรนไชส์รายนี้ ได้รับสิทธิ์เพียงผู้เดียวหรือไม่ เช่นในกรณี ที่จะให้สิทธิ์รายเดียวในภาคเหนือที่คลอบคลุม 10 จังหวัด คือเชียงใหม่, เชียงราย, แม่ฮ่องสอน ฯลฯ จะมีเงื่อนไขต่อไปตามที่จะตกลงกัน เช่น ให้ผู้ที่ได้สิทธิ์รายเดียวจากต้องมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการจัด จำหน่ายสินค้าและบริการให้ได้ตามข้อที่ ตกลงกัน ในระยะเวลาที่กำหนด ก็ยังมีที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ (ทำยอดขายไม่ได้ตามเป้า) ก็จะยกเลิกสัญญาได้ เช่นนี้เป็นต้น

ข้อกำหนดเรื่องการเลือกสถานที่

โดยส่วนใหญ่แล้ว ธุรกิจแฟรนไชส์บริษัทแม่ก้มีส่วนในการช่วยเลือกสถานที่ ดังนั้นในสัญญาอาจจะมีการ

“ ผู้ประกอบการที่ขายแฟรนไชส์ ก็จะต้องเป็นผู้ให้แนวทางกับนายความว่าต้องการให้สัญญาแฟรนไชส์ บังคับใช้ในเรื่องอะไรบาง แต่ปัญหาของทุกคนจะตอบเหมือนๆกัน คือ ไม่ทราบเหมือนกันว่า ควรจะมีเรื่องอะไรอยู่ในสัญญา ”

กำหนดไว้ในเรื่องนี้ว่า บริษัทแม่จะมีส่วนในการช่วยเลือกสถานที่หรือไม่อย่างไร เนื่องจากผู้ขายแฟรนไชส์ที่ดีส่วนมากจะต้องไม่ทำให้ธุรกิจที่ตั้งขึ้นไม่ว่าจะเป็นของบริษัทแม่เอง หรือของบริษัทแฟรนไชส์ล้มเหลว จึงมักมีความประสงค์ ในการมีส่วนในการเลือกสถานที่ตั้ง เพื่อเพิ่มโอกาสให้ธุรกิจดำเนินกิจการไปได้

การโฆษณาส่งเสริมการขาย

การโฆษณาเพื่อส่งเสริมการขาย เป็นอันดับหนึ่งที่สำคัญที่มักจะสับสนกันที่ควรจะมีการพูดถึงในสัญญา โดยระบุว่า ใครเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมการขาย และการโฆษณา ใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย จะมีค่าใช้จ่ายส่วนรวมในการโฆษณาหรือไม่อย่างไร หรือมีค่าใช้จ่ายในการโฆษณาท้องที่ของร้านแฟรนไชส์หรือไม่ เป็นการระบุให้เข้าใจตรงกัน

ระเบียบในการดำเนินธุรกิจ

ในธุรกิจแฟรนไชส์ จะต้องมีการกำหนดระเบียบในการดำเนินธุรกิจ เพื่อรักษามาตรฐานของร้าน ดังนั้นในสัญญาอาจจะมีการระบุคือ ระเบียบที่สำคัญที่ต้องปฏิบัติ เอาไว้โดยเฉพาะในเรื่องของการให้ตรวจสอบการดำเนินงานร้าน เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของร้าน เป็นต้น

ข้อกำหนดในการเก็บรักษา/และการควบคุมคุณภาพ

เรื่องการกำหนดให้ผู้ซื้อสินค้าจากบริษัทแม่ เป็นเรื่องที่มีปัญหาระหว่างกันเสมอ และในกฎหมายแฟรนไชส์ที่กำลังจะออกมาในเร็วๆ นี้ ก็จะมีการกล่าวถึงในเรื่องนี้ด้วย ดังนั้น

การทำสัญญาแฟรนไชส์ที่ระบุให้มีการข้อสินค้าได้ จะต้องอยู่ในขอบเขตเพื่อการคงรักษา ตัวมาตรฐานและคุณภาพเท่านั้น จะกำหนดให้ชื่อจากบริษัทแม่ทุกอย่าง หรือปราศจากเหตุผลที่เหมาะสมจะไม่สามารถทำได้

แต่ท่านสามารถระบุในเรื่องของวิธีการเก็บรักษาสินค้า หรือเครื่องมือคุปกรณ์ เพื่อช่วยในการรักษามาตรฐานด้วยได้

ส่วนการควบคุมคุณภาพนั้นมักจะมีอยู่ในคู่มือ ซึ่งข้อกำหนดของสัญญาระบุเรื่องนี้ มักจะสอดคล้องกับแนวทางของการควบคุมคุณภาพต่างๆ ที่อยู่ในคู่มือ

การเลือกพนักงานและการอบรม

แน่นอนที่สุด การทำระบบแฟรนไชส์ จะต้องมีหน้าที่ในการฝึกอบรมบุคลากรจนกระทั่งสามารถดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพได้

ดังนั้นในสัญญาจะต้องมีการระบุถึงเรื่องนี้ว่า ใครจะเป็นผู้คัดเลือกพนักงาน กำหนดระยะเวลาของ การฝึกอบรม

“ในการขายแฟรนไชส์ คือ การอนุญาตให้ใช้สิทธิต่างๆ ซึ่ง ก่อนที่คุณจะทำสัญญาระบุเรื่องแฟรนไชส์ คุณจะต้องคิดว่าคุณมีสิทธิ์ หรือ ทรัพย์สินใดบางที่จะต้องให้แก่ผู้ซื้อแฟรนไชส์ไปด้วย”

และความหมายเหลือ ว่าจะมีอย่างไร และระยะเวลาของนาน เพียงใด ไม่ เช่นนั้นแล้วจะมีกรณีพิพาทเกิดขึ้น ถึงความไม่ชัดเจนในเรื่องนี้

การโอนสัญญา

หากมีการทำธุรกิจแฟรนไชส์ไปแล้ว เกิดไม่อยากทำขึ้นมา ผู้ซื้อแฟรนไชส์จะมีสิทธิ์โอนต่อให้คนอื่นได้หรือไม่ ประเด็นนี้ขายแฟรนไชส์ควรคิดเอาไว้ก่อน และจะระบุกฎเกณฑ์เรื่องนี้ไว้ในสัญญา และการโอนจะโอนได้ในเรื่องอะไรบาง

รายได้ค่าสิทธิ์

ในสัญญา ควรระบุคือ วิธีการชำระค่าสิทธิ์ รวมถึง วัน เวลา และอัตราค่าสิทธิ์ ที่แน่นอนเอาไว้

การชำระค่าอยลตี้ หรือค่าแฟรนไชส์ อาจมีการกำหนดในรูปแบบของเบอร์เซ็นต์ของยอดขาย หรือผลกำไร หรือกำหนดเป็นอัตราที่แน่นอนรายเดือน ซึ่งควรมีการบอก เอาไว้ และกำหนดให้ชัดเจนว่าคำนวนรายได้ จากอะไร จาก รายได้สุทธิ หรือจากรายได้ที่ยังไม่ได้หักค่าใช้จ่ายเป็นต้น

นอกจากนี้อาจมีการกำหนดเป็นสกัดเงินได้ใน การรับชำระ (ในกรณีที่ขายแฟรนไชส์ต่างประเทศ รวมถึง กำหนดด้วยว่าใครเป็นผู้ชำระภาษี)

สมุดบัญชี

ระบุให้ชัดเจนว่า ที่อาจมีการ ระบุให้ผู้ซื้อแฟรนไชส์ เก็บหลักฐานทางบัญชี อย่างพร้อมทุก ข้อมูลและลงรายละเอียดรายบัญชีรายเดือน อย่างถูกต้อง ซึ่ง

เรื่องนี้เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ซื้อแฟรนไชส์ควรจะปฏิบัติ สำนักข่ายแฟรนไชส์ก็จะเป็นจะต้องมีระบบงานทางด้านรายงานทางการเงินที่ดี เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ รวมทั้งเป็นการช่วยเหลือผู้ซื้อแฟรนไชส์ให้มีระบบงานที่ดีขึ้นด้วย

สิทธิในการตรวจสอบบัญชี

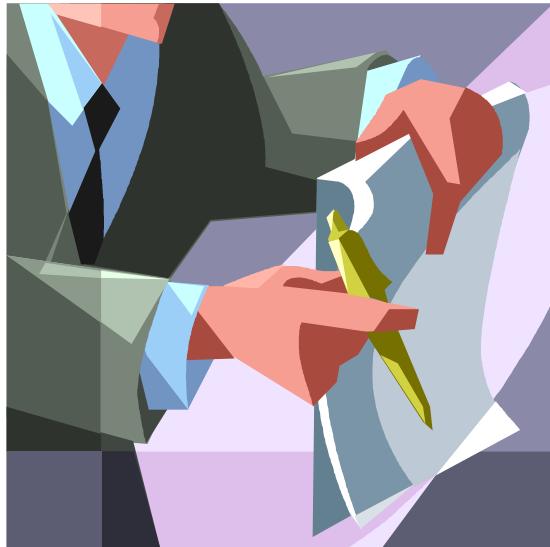
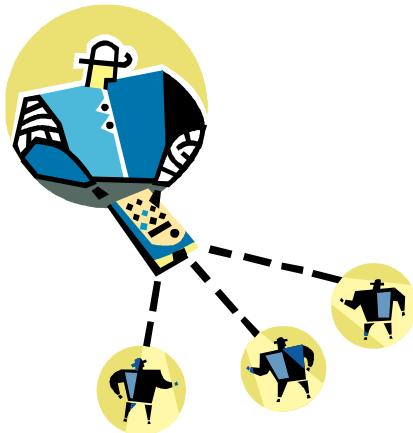
แฟรนไชส์ส่วนใหญ่ จะมีการจ่ายค่า royality ต่อปีตามเปอร์เซ็นต์ หรือยอดกำไร ซึ่งส่วนนี้จะเป็นยอดเงินเท่าไร ก็อาจจำเป็นต้องมีการตรวจ查สอบบัญชีของผู้ซื้อแฟรนไชส์ ลิ้งนี้อาจจะเป็นจุดอ่อนให้ก่อภัยหนึ่งในประสงค์ให้ตรวจสอบที่จะต้องมีการตกลงกันตั้งแต่เริ่มแรกและระบุในสัญญาว่าจะอนุญาตให้มีการตรวจ查สอบบัญชีในการทำธุรกิจ หรืออาจมีการแต่งตั้งผู้ตรวจ查สอบบัญชีพิเศษขึ้นมาอีกด้วย

การแข่งขัน

เป็นสัญญาที่มักเกิดขึ้นเสมอ ที่ผู้ซื้อแฟรนไชส์ เมื่อซื้อแฟรนไชส์ไปได้ระยะหนึ่งเมื่อกำหนดธุรกิจเองได้แล้ว ก็อาจอยากรับเป็นผู้ขายแฟรนไชส์เดียวกอง หรือไม่อยากชำระค่า royality ต่ออีกต่อไป ทำให้คู่ค้ารายเป็นคู่แข่ง ซึ่งเป็นกรณีที่เกิดขึ้นเสมอ ดังนั้น สัญญาแฟรนไชส์ ก็อาจจะมีการทำความเข้าใจ ในประเด็นนี้โดยอาจจะมีเงื่อนไขระบุในการห้ามค้าแข่ง ในธุรกิจเดียวกัน ในระยะเวลาที่กำหนดเป็นต้น

การไม่เปิดเผยความลับ

การขายแฟรนไชส์ จะเป็นจะต้องถ่ายทอดวิชาเฉพาะธุรกิจนั้นๆ ให้ผู้ซื้อ เช่น วันอาหาร อาจจะมีเคล็ดลับ เรื่องสูตรอาหาร หรือกลยุทธ์พิเศษในเรื่องของการทำการ

“ มีการระบุให้ผู้ซื้อแฟรนไชส์ เก็บหลักฐานทางบัญชี อย่างพร้อมทุกข้อมูลและลงรายละเอียด รายรับ-รายจ่ายอย่างถูกต้อง ซึ่งเรื่องนี้ เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ซื้อแฟรนไชส์ควรจะปฏิบัติ ”

ตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเปิดเผยแพร่มือในการทำธุรกิจ ที่มีรายละเอียดทุกอย่าง ที่เจ้าของแฟรนไชส์ได้ศึกษาขึ้นมา ด้วยประสบการณ์เป็นเวลานาน เมื่อได้ถ่ายทอดให้แก่ผู้ซื้อแฟรนไชส์ไปแล้วอาจจะมีโอกาสที่จะถูกนำไปเปิดเผยได้ ดังนั้นในสัญญาว่ามีการกำหนดในเรื่องนี้ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ซื้อแฟรนไชส์ที่จะต้องรักษาความลับ แม้กระทั้งเลิกสัญญา ตอกันไปแล้ว

ระยะเวลาสัญญาแฟรนไชส์

แน่นอนว่าในการให้สิทธิ์แฟรนไชส์ จะต้องกำหนดระยะเวลา ของการให้สิทธิ์เอาไว้ จะเป็นกี่ปีข้ายแฟรนไชส์ อาจจะต่อ กันครั้งละ 3 ปี 5 ปี หรือ 10 ปี ก็ตาม หากไม่ได้กำหนดไว้อาจจะเสมือนว่าจะได้สิทธิ์ตลอดไป ซึ่งในกรณีที่ผู้ซื้อแฟรนไชส์ละเลยในการต่อค่าสิทธิ์ หรือประพฤติไม่เหมาะสม ก็จะแก้ไขได้ยากแต่ถ้ามีระยะเวลา ก็อาจจะไม่มีการต่อสัญญาในรอบต่อไปได้

การเลิกสัญญา

ในสัญญาค่าจ้างจะระบุในกรณีที่เลิกสัญญาเอาไว้ด้วยว่ามีกรณีใดบางที่จะเลิกสัญญาแฟรนไชส์ออกต่อกัน เช่น อาจจะเสียชีวิต หรือมีคดีผิดกฎหมาย หรือกรณีผิดสัญญาอย่างแรง เช่นไม่ชำระค่าสิทธิ์ เป็นต้น

ผลของการเลิกสัญญา

ผลของการเลิกสัญญาแล้วจะเป็นอย่างไรต่อไป ผู้ขายแฟรนไชส์ควรจะกล่าวถึงไว้ในสัญญาร่วมกับ เช่นเมื่อเลิกสัญญาแล้วก็ไม่มีสิทธิ์ในการใช้เครื่องหมายการค้า เป็นต้น

เหตุสุดวิสัย

ในบางครั้งอาจมีสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ภัยธรรมชาติ สงคราม เป็นตน ก็อาจจะมีการกำหนดผ่อนผันสิทธิ์ และหน้าที่ของแต่ละฝ่ายในช่วงเวลาดังกล่าวได้

การอนุมัติและการอนุญาต

ในการทำธุรกิจแฟรนไชส์ จะเป็นต้องควบคุมมาตรฐานในการดำเนินงานให้เท่ากันทุกแห่ง ดังนั้นอาจจะมีการสับสนว่า เรื่องใดบางอย่างอนุญาตให้แฟรนไชส์ดำเนินงานเอง ได้ เรื่องใดจะต้องขออนุญาตจากบริษัทแม่สักก่อน ซึ่งจะทำให้มีความเข้าใจตรงกันและลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

“ เมื่อได้ถ่ายทอดให้แก่ผู้ซื้อแฟรนไชส์ไปแล้วอาจจะมีโอกาสที่จะถูกนำไปเปิดเผยแพร่ได้ ดังนั้นในสัญญาควรมีการกำหนดในเรื่องนี้ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ซื้อแฟรนไชส์ที่จะต้องรักษาความลับ แม้กระทั่งเลิกสัญญาต่อกันไปแล้ว ”

เอกสารแนบท้าย

ในการทำสัญญา อาจมีข้อสัญญาหลายเรื่อง เป็นการอนุญาตให้ใช้สิทธิ์เครื่องหมายการค้า หรือเอกสารรายละเอียดอื่นๆ ที่แนบท้าย ซึ่งอาจจะระบุว่าคงอิงถึงเอกสารแนบท้าย และระบุว่าส่วนใดอยู่ภายใต้สัญญาฉบับนี้ด้วย

ในเรื่องของรายการสัญญาระหว่างกันนี้ จุดที่เด่นสุด ก็คือ ควรจะมีความเป็นธรรม ที่ให้โอกาสอีกฝ่ายหนึ่ง ได้อ่านทบทวนโดยละเอียดและได้ต่อรองในข้อตกลงต่างๆ กันก่อน ซึ่งการทำสัญญา ถ้าผู้ขายแฟรนไชส์จะสร้างระเบียบต่างๆ ขึ้นมาโดยที่ดูเป็นการเอาเปรียบอีกฝ่ายหนึ่งขึ้นมา ก็อาจจะไม่สามารถบังคับใช้ได้เลย เพราะอาจจะอยู่ในลักษณะของสัญญาที่ไม่เป็นธรรม

อย่างไรก็ตาม เรื่องของการเขียนสัญญาย่อมเป็นหน้าที่ของนักกฎหมาย ทนายความ ซึ่งข้อแนะนำในเรื่องนี้ เป็นเรื่องการให้แนวทางว่า ควรจะมีการระบุ และพูดถึงในเรื่องใดบ้าง ซึ่งอาจจะมีการเพิ่มเติมมากกว่านี้หรือน้อยกว่านี้ ก็ขึ้นกับความต้องการของผู้ขายแฟรนไชส์และลักษณะของแต่ละธุรกิจ และกรอบรับของผู้ซื้อแฟรนไชส์ที่มีจุดลงตัวซึ่งกันและกัน &

บริการ

#รับร่างสัญญาแฟรนไชส์

(Franchise Agreement)

- สร้างความเป็นธรรมของคู่ธุรกิจ
- ลดปัญหาความไม่เข้าใจระหว่างกัน
- ป้องกันปัญหาการฟ้องร้อง
- สร้างความเชื่อมั่นให้แฟรนไชส์

ท่านไดสนใจ

อยากรับร่างสัญญาแฟรนไชส์
โดยถูกต้องตามหลักกฎหมาย
จึงความประسังค์ได้ที่

02-1019187

@thaifranchise

เวลาทำการ วันจันทร์ - วันศุกร์ | 8.30 - 17.30 น.

ท่านใดสนใจอยากรับร่างสัญญาแฟรนไชส์โดยถูกต้องตามหลักกฎหมายแจ้งความประสงค์ได้ที่

โทร : 02-1019187, Line : @thaifranchise

ThaiFranchise
Center.com
ไทยแฟรนไชส์เน็ต | รวมธุรกิจไทย